כל הזכויות שמורות לאתר חטיבה 14

<u>דפים מהספר "המערכה המלחמתית בחזית המצרית"</u>

מאת לואא' [אלוף – פ.מ.] בדימוס ג'מאל חמאד

תירגם: אל"ם (מיל.) פסח מלובני – קצין באגף המודיעין.

הבהרות: אלוף (מיל.) אמנון רשף; אל"ם (מיל.) פסח מלובני; תא"ל (מיל.) ד"ר דני אשר.

מבצעי אגד 129 קומנדו

מצבו של גדוד 73 קומנדו לאחר הקרב שניהל עם האויב באזורי ש"ת דוורסואר ומחנות אבו סולטאן ב-17 לחודש היה כלהלן:

פלוגת קומנדו ערוכה בסרפאום, לאחר שעקיד [אל"מ –פ.מ.] עלי היכל, מפקד האגד, הורה לה לסגת מצפון לש"ת דוורסואר לסרפאום, שם תפסה מערך הגנה ותוגברה במחלקת קומנדו שנשלחה על-ידי מפקד האגד.

أما الكتيبة ٨١ مظلات، فقد تحركت من نفيشة إلى عين غصين وتقدمت جنوبا على الطريق الموازي للترعة الحلوة وتوقفت فور وصولها إلى سرابيوم حيث قامت بعملية تأمين المعابر والكوبري البيلي التي أسندت إليها، وكان الأفضل استمرارها في التقدم جنوبا حتى خط الضخ لحماية الجنب الأيمن للكتيبة ٨٩ مظلات ولمعاونتها بجزء من قوتها في استعادة مصطبة الضخ على الشاطئ الغربي للقناة.

عمليات المجموعة ١٢٩ صاعقة: كانت أوضاع الكتيبة ٧٣ صاعقة بعد معاركها مع العدو في منطقتي مطار الدفرسوار ومعسكرات أبو سلطان يوم ١٧ أكتوبر كما يلي:

- سرية صاعقة ـ متمركزة فى سرابيوم بعد أن أصدر لها العقيد أ.ح علي هيكل قائد المجموعة أمره بالانسحاب من شمال مطار الدفرسوار إلى سرابيوم حيث احتلت موقعا دفاعيا تم تدعيمه بفصيلة صاعقة مرة أخرى أرسلها قائد المجموعة.

פלוגת הקומנדו והמחלקה שנמצאו בסרפאום ניהלו ב-18 לחודש קרב מר עם גדוד צנחנים ישראלי מחטיבת הצנחנים של אל"מ דני מט, שהתקדם צפונה על הדרך המקבילה לתעלה המתוקה בכיוון סרפאום. הגנרל הרצוג מתאר קרב זה בספרו

מלחמת יום הכיפורים [מלחמת יום הדין, עמ' 213-214 – פ.מ.] שיצא במהדורה אנגלית בלונדון בשנת 1975 באופן מפורט:

"עתה נכנסה ההתקפה על הגדה המערבית להילוך גבוה. הצנחנים של דני מט, שהיו הראשונים לצלוח ואשר בשלב הראשון כמעט לא הוטרדו, הדפו עתה מספר התקפות של יחידות קומנדו מצריות. ב-18 באוקטובר החל כוח בפיקודו של סא"ל דן להתקדם צפונה, בין תעלת-המים-המתוקים ומסילת הברזל, לעבר סרפאום שבדרך לאיסמעיליה. היחידה נתקלה בעמדה מצרית מבוצרת מאוד ועד מהרה מצאה עצמה בקשיים. המג"ד עם 13 איש נותקו מעל עיקר-הכוח, עליו פקד הסמג"ד. המצרים ניצלו את מסתור הצמחיה העבותה כדי לקצר טווחים. מאות מצרים סגרו על הכוח הישראלי משלשה כיוונים וצמחיית הג'ונגל אפשרה להם להתקרב עד למרחקים של 5 ו-10 מטרים. היחידה הישראלים התבצרה בבית דו-קומתי המרוחק חמשה מטרים בלבד, ירו עליהם ממעל, גלגלו עליהם רימונים והטיחו בם פגזי-בזוקה. כפסע היה בין הכוח הישראלי המנותק ובין הסוף.".

وقد اشتبكت سرية الصاعقة والفصيلة الموجودتان في سرابيوم يوم ١٨ أكتوبر فى قتال مرير مع كتيبة مظلات إسرائيلية من لواء مظلات العقيد داني مات كانت تتقدم شمالا على الطريق الموازي للترعة الحلوة في اتجاه سرابيوم. وقد أورد الجنرال حاييم هيرزوج فى الصفحتين ٢٣٩و٢٤٠ من كتابه حرب التكفير طبعة لندن الإنجليزية عام ١٩٧٥ وصفا دقيقا لهذه المعركة نوجزه فيما يلي:

«لقد بدأ الهجوم على الضفة الغربية يتطور الآن إلى مرحلة جادة، فإن المظليين التابعين لداني مات الذين أسسوا رأس الكوبري، ولم يواجهوا منذ البداية أي تحديات، قاموا الآن

٤٢٩

המשך הציטוט מספרו של הגנרל הרצוג:

"ארבע שעות השתולל הקרב. סרן אסא קדמוני, שלאחר המלחמה עתיד להיות מראשי תנועת המחאה של חיילי-החזית, החזיק מעמד לבדו בפינה הצפונית של הבית וברובה ורימונים בלם מאות מצרים שהסתערו עליו. שתי משאיות מלאות חיילים מצרים קרבו אל פינתו של קדמוני, אך בטרם

כל הזכויות שמורות לאתר חטיבה 14

הספיקו החיילים לקפוץ מעל המשאיות ולהצטרף לקרב, והוא השמיד את שני כלי-הרכב בירי מכוון היטב של פצצות "לאו" נגד-טנקיות. המצרים קידמו ארטילריה וירו מנשק נ"ט בכינון ישיר אל הכוח הישראלי המרוחק כדי 100 מטרים בלבד. בינתיים ושני כוחות-חילוץ שהאחד מהם, בפיקוד הסמח"ט, התקדם על מסילת-הברזל והשני, בפיקוד סא"ל צבי, נע מתעלת-סואץ מזרחה, נכנסו לקרב. לאחר לחימה קשה בצמחיה העבותה ובמטעי המנגו, התחברו כוחות-החילוץ עם הכוח שהיה מנותק רובו של היום. אבידות הישראלים היו 11 הרוגים ו-27 פצועים. באשפתו של קדמוני נותרו אך שבעה כדורים. עם רדת הלילה נסוג הכוח כולו.".

עמ' 430

بصد عدة هجمات مضادة شنها رجال الصاعقة المصريون الذين دخلوا المعركة . وفي يوم ١٨ أكتوبر تحركت كتيبة مظلات بقيادة المقدم دان شمالا ما بين الترعة الحلوة وخط السكة الحديد في اتجاه سرابيوم على الطريق المؤدي إلى الإسماعيلية . ومرت القوة بموقع مصري حصين، ولم تلبث أن وجدت نفسها في ظروف صعبة للغاية ، فقد انعزل قائد الكتيبة مع ١٣ فردا عن القوة الرئيسية التي كان يقودها قائد ثاني الكتيبة . وتحت ستار الحشائش الكثيفة في تلك المنطقة اقترب منه عشرات من المصريين من ثلاثة اتجاهات حتى مسافة من ٥ إلى ١٠ أمتار . جمع أفراد القوة الإسرائيلية أنفسهم في بيت ذي طابق واحد، وعلى بعد خمسة أمتار تجمع المصريون في بيت من طابقين وأخذوا يطلقون عليهم من أعلى وابلا من النيران والقنابل اليدوية وقذائف البازوكا مهددين القوة بأكملها بالإبادة .

כל הזכויות שמורות לאתר חטיבה 14

ولأربع ساعات ظلت المعركة مستمرة، وكان النقيب كادموني (الذي أصبح بعد الحرب أحد أعضاء المعارضة البارزين) يقف وحده في ركن في الجانب الشمالي من البيت، وقد تمكن من إيقاف المصريين المتقدمين نحوه بواسطة النيران والقنابل اليدوية. ووصلت شاحنتان مليئتان بالجنود إلى المنطقة وتحركتا إلى الركن الذي كان يقف فيه، ولكن قبل أن يتسنى إنزال الجنود منهما استطاع أن يدمرهما بسلاحه المضاد للدبابات. وجلب المصريون بعد ذلك بعض المدافع والأسلحة المضادة للدبابات، وأطلقوا نيرانا مؤثرة على القوة الإسرائيلية من مسافة حوالي ١٠٠ متر. ولكن النجدة كانت في الطريق ودخلت المعركة قوتا إنقاذ (واحدة تحت قيادة قائد ثاني اللواء، وكان أفرادها يتحركون على خط السكة الحديدية، والثانية كان أفرادها يتحركون من اتجاه قناة السويس تحت قيادة المقدم زفي). وبعد قتال مرير وسط الحشائش الكثيفة وحدائق المانجو استطاعت قوة الإنقاذ الالتحام بالقوة المحاصرة التي كانت معزولة طوال اليوم، وبلغت الخسائر الإسرائيلية ١١ قتيلا و٢٧ جريحا. وعندما حل الظلام انسحبت الوحدة بأكملها». انتهى وصف هيرزوج.

פלוגת הקומנדו - הייתה ערוכה בעמדותיה בקרבת מחנות אבו סולטאן. למרות ההנחיות של עקיד [אל"מ – פ.מ.] עלי היכל, מפקד האגד, שתיסוג למחנות אבו סולטאן, לא יכלה הפלוגה לבצע זאת בשל עוצמת אש האויב, דבר שהביא את מפקד האגד לבקש מארטילריית ארמיה 2 להפגיז את כל השטח, אותו תפס האויב באבו סולטאן באש, ובכלל זה את פלוגת הקומנדו.

- سرية صاعقة ـ كانت متشبثة بمواقعها بجوار معسكرات أبو سلطان. ورغم التعليمات الصادرة من العقيد أ.ح علي هيكل قائد المجموعة بالانسحاب إلى معسكرات أبو سلطان فقد عجزت السرية عن التنفيذ نظرا لكثافة نيران العدو، مما دعا قائد المجموعة إلى أن يطلب من مدفعية الجيش الثاني قصف المنطقة التى يحتلها العدو في أبو سلطان بأكملها بالنيران بما فيها سرية الصاعقة المصرية.

www.hativa14.org.il

כל הזכויות שמורות לאתר חטיבה 14

בבוקר ה-18 לחודש, התנהל קרב קשה ועיקש בין הצנחנים הישראלים ואנשי הקומנדו המצריים, בו נהרג קצין המודיעין של האגד וראש המטה שלו [של אגד הקומנדו – פ.מ.] נפצע קשה, וגם לאויב נגרמו אבדות רבות.

בליל 19-18 ותחת מעטה החשכה, נסוג מה שנשאר מכוחות הקומנדו בסרפאום ואבו סולטאן על-פי הוראת מפקד האגד, לאזור הערכות האגד באבו צוויר, כדי להתארגן מחדש. אבדות הקומנדו בקרב זה היו 11 קצינים ו-74 חיילים, הרוגים ופצועים. הלקח שניתן ללמוד מקרב זה שהעיקרון הנכון להפעלת הקומנדו הוא בביצוע פשיטות ומארבים ולא לתפוס שטח למשך זמן ממושך, שכן חימושן של יחידות הקומנדו אינו מתאים להחזיק במערכי הגנה ולהחזיק בשטח.

وفي صباح يوم ١٨ أكتوبر، نشب قتال متلاحم شديد الشراسة بين المظليين الإسرائيليين ورجال الصاعقة المصريين، استشهد خلاله رئيس استطلاع المجموعة وأصيب رئيس أركانها بإصابات جسيمة، وتكبد العدو كذلك خسائر كبيرة.

وفي ليلة ١٨/ ١٩ أكتوبر وتحت ستر الظلام، انسحب ما تبقى من قوات الصاعقة في سرابيوم وأبو سلطان بأوامر قائد المجموعة إلى منطقة تمركز المجموعة في أبو صوير لإعادة التجميع. وبلغت خسائر الصاعقة في هذه المعارك ١١ ضابطا و٧٤ من الرتب الأخرى ما بين شهيد وجريح. والدرس الذي يمكن الاستفادة به من هذه المعركة هو أن الأسلوب الصحيح لاستخدام الصاعقة هو أسلوب الإغارة وعمل الكمائن دون التمسك بالأرض لمدة طويلة حيث إن تسليح وحدات الصاعقة لا يتلاءم مع التمسك بالمواقع الدفاعية والاحتفاظ بالأرض.